

Håndtering af DMS forurening i Marbæk og perspektivering på DMS i Region

Rikke Vinten Howitz, Nina Tuxen og Henriette Kerrn-Jespersen

Formål

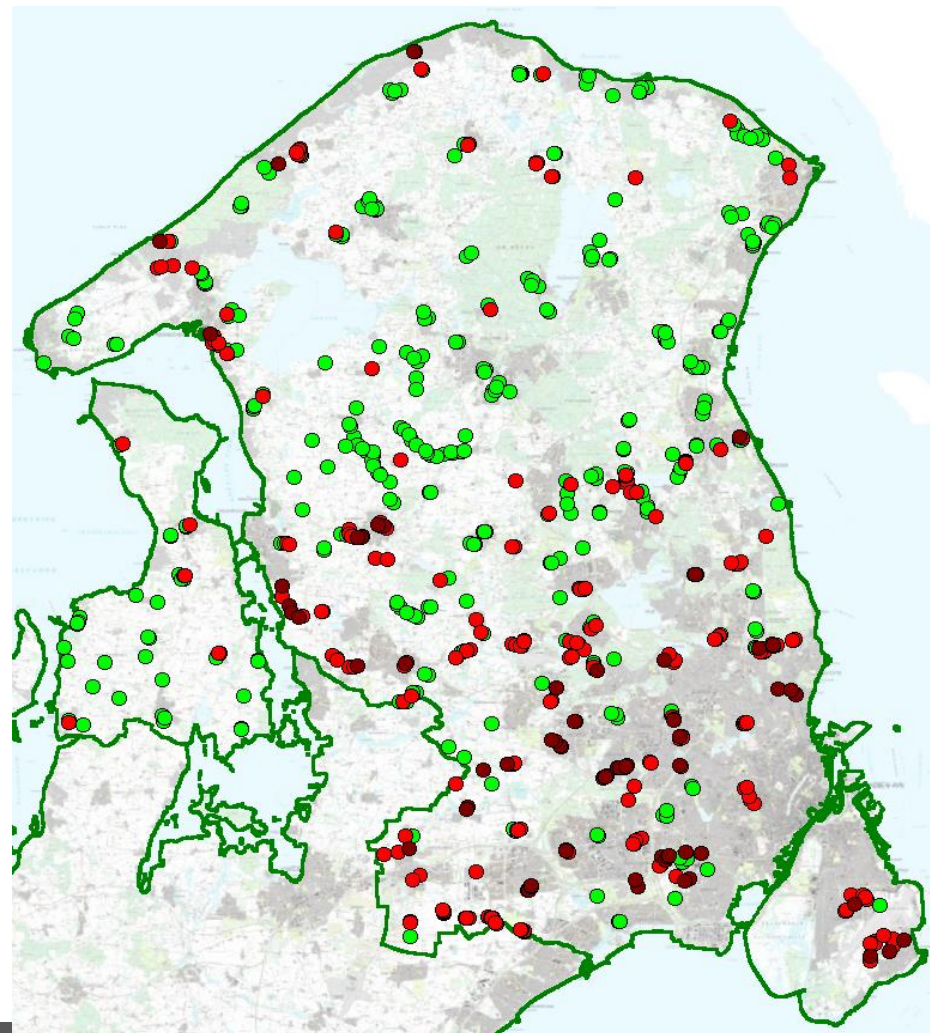
I. Marbæk case

II. Perspektivering på DMS punktkilder

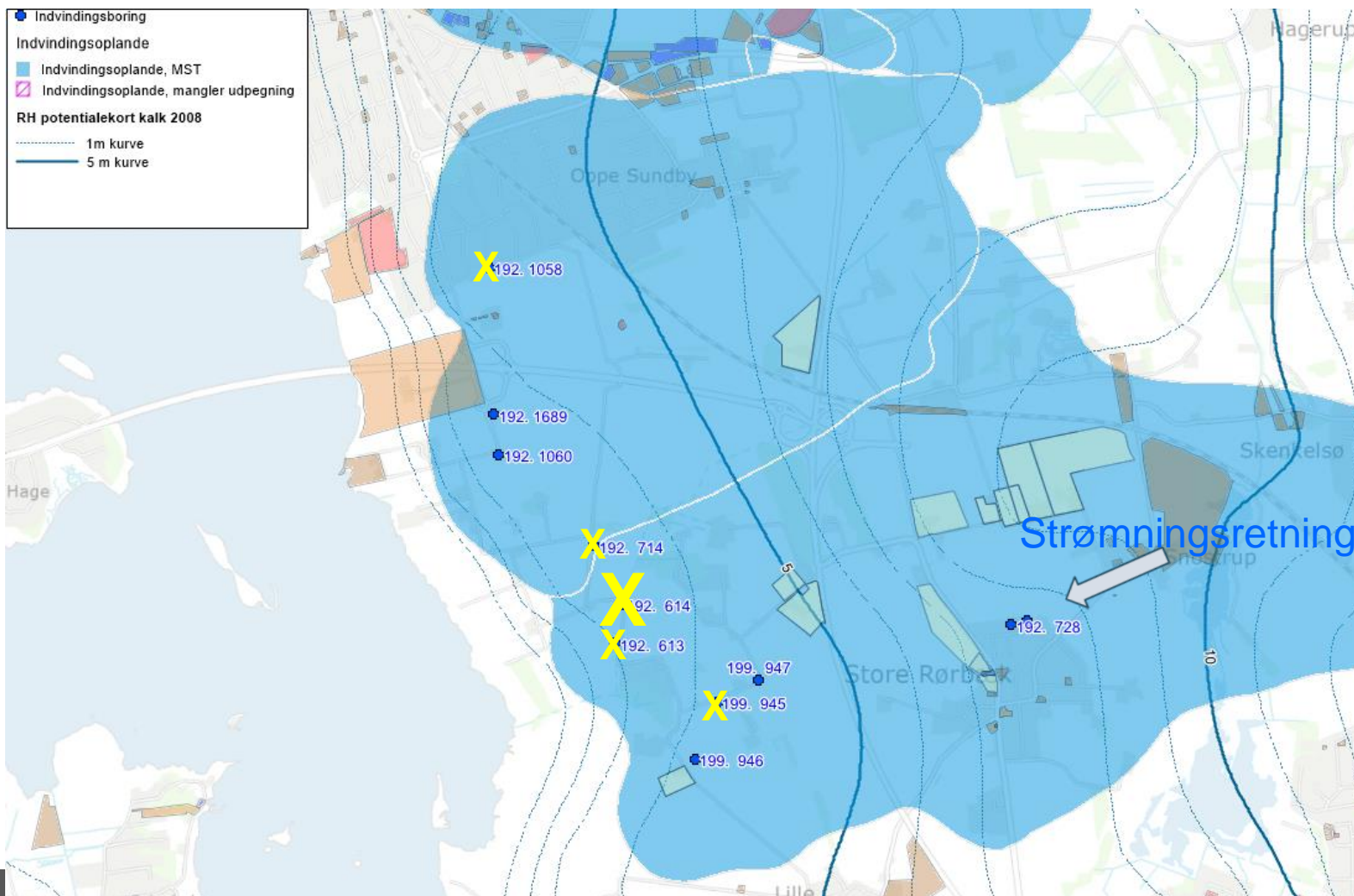
Jupiter januar 2022 (seneste analyse)

- Fund $\geq 0,1 \mu\text{g/l}$
- Fund $< 0,1 \mu\text{g/l}$
- Ingen fund

DMS i vandforsyningsboringer i Region H

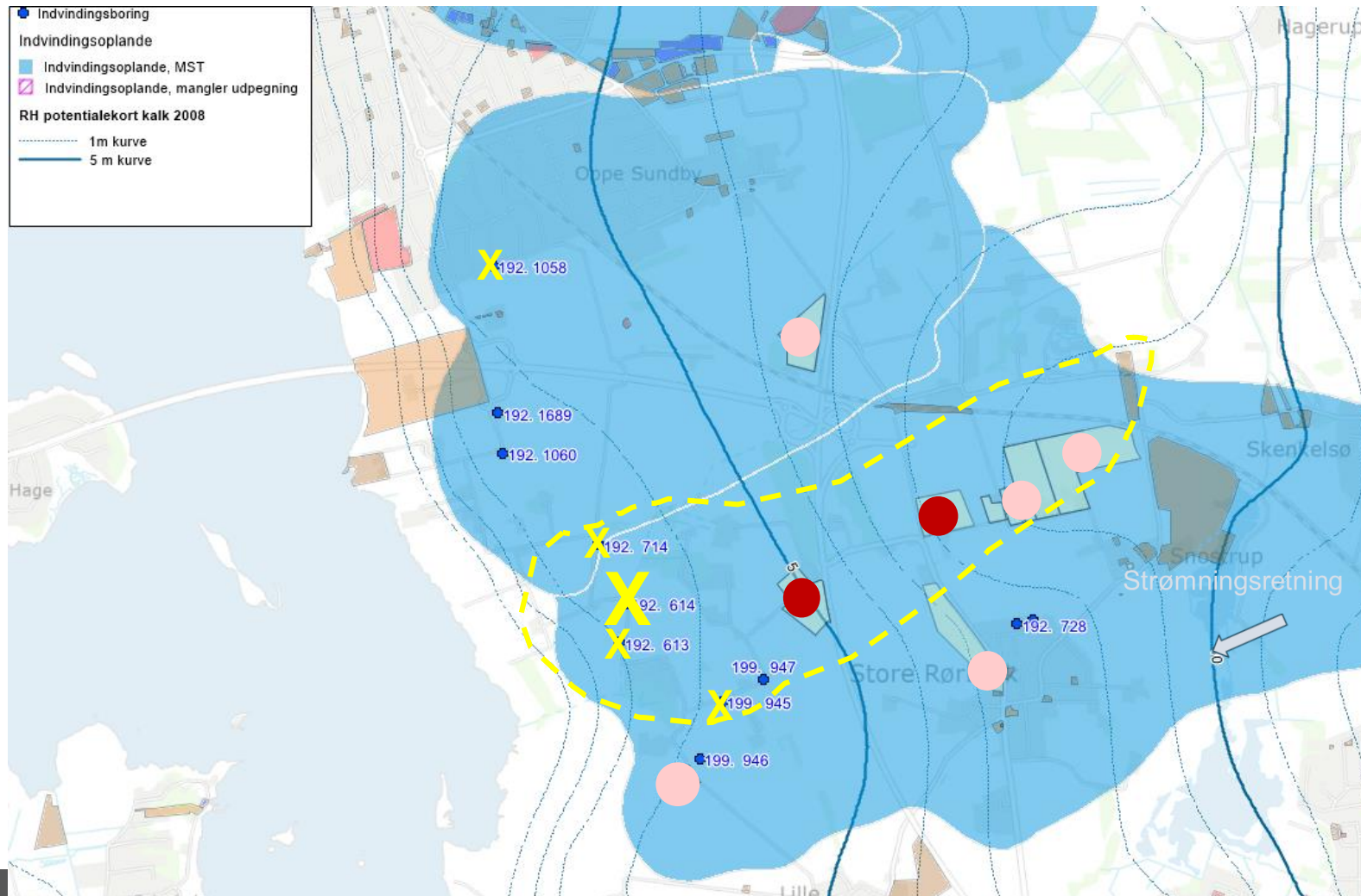
DMS fund i vandforsyningsboringer

- 9 Vandforsyningsboringer
- 5 vandforsyningsboringer taget ud pga DMS (X)
- DMS over 0,5 µg/l
- Systematisk opsporing af pesticid-punktkilder

Systematisk opsporing af punktkilder

- Landbrugsområde
- Spredt bebyggelse (mindre biocidanvendelse)
- 7 indledende undersøgelser
- 2 lokaliteter ● > 10 µg/l DMS
- Samarbejde mellem forsyning, kommune og region
- Regionens DMS-testområde

Undersøgelingsstrategi Punkt- og fladekilder

Formål: Bidrager punktkilden væsentligt?

- Brede transekter
- Niveauspecifik vandprøvetagning
- Sugeceller i moræner
- Jordprøver (GEUS)

192.714

Jordprøver (GEUS)

T3

F40
F42
F26
F28
B101

F36
192.614

MA1
192.613

F30
F32
F34
B102

T2

F12
F14
F16
F18
F20
B105
F22
B108
F24

T1½

F114
F10
F115
F150
F151
F152
F111
F11

T1

F120
F123
F125
F124
F155
F129
F127
F167
F136
F117
F165
F134
F140
F141
F145
F143
F144
F118
F43
F119
F38
F39
F100
F46
B102
F39
F55
F56
F44
F170
F171
F47
F172
192.840
F50
B109
F49
B107

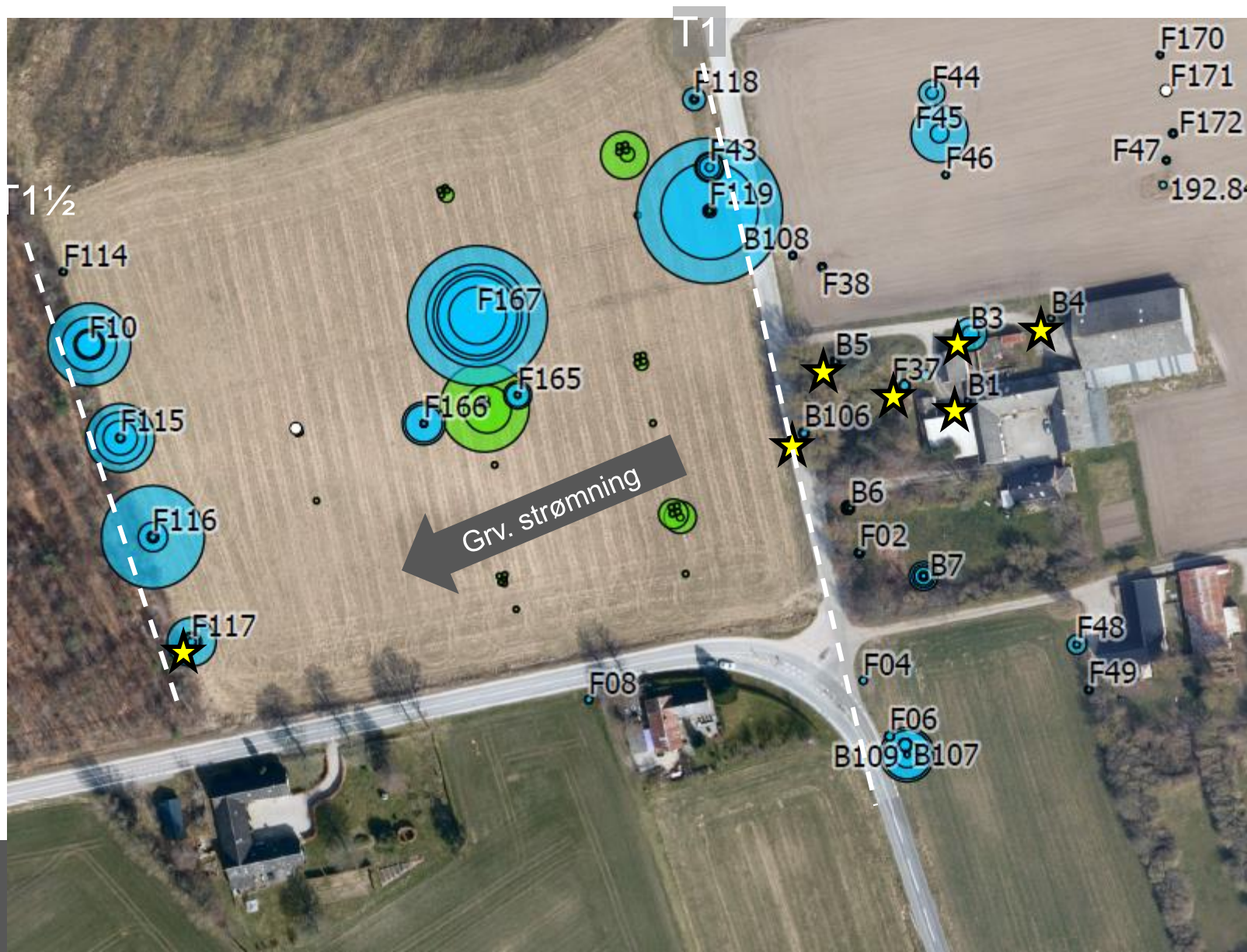
Grv. strømning

Signaturforklaring

- Boringer
- Vandforsyningsboringer

DMS koncentrationer og flere pesticider fra vaskepladsen ★

Figur Majken
Frederiksen,
Rambøll

Forskellige kilder og faner

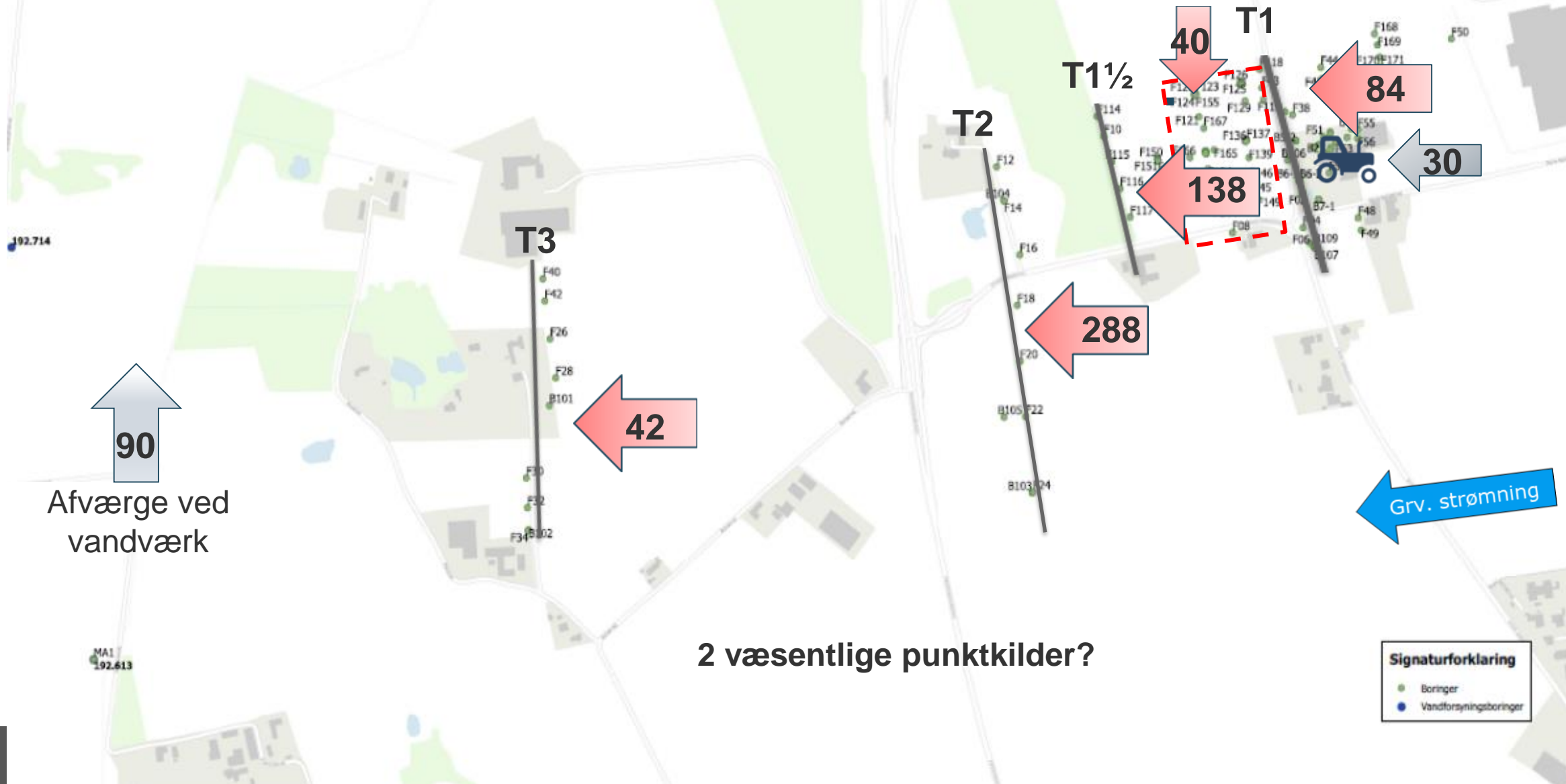

Figur Majken Frederiksen, Rambøll

1. "Klassisk" punktkilde ved vaskeplads, op til 10 µg/l DMS
2. Nordlig fane fra spild i mark? Optil 50 µg/l
3. Bred fane fra marker, 10-20 µg/l
4. Sydlig fane, bred og dyb. Fra marker?

Forureningsflux g DMS/år

2 væsentlige punktkilder?

Signaturforklaring

- Boringer
- Vandforsyningsboringer

Afværge i Marbæk

- Skitseprojektering af forurening fra maskinstation og spild i mark
- Afværgepumpning med renseenhed for DMS
- Formentlig re-infiltration af det rensede grundvand
- Har testet RemUve: UV-lys og H₂O₂
Indløb 10 µg/l DMS
Udløb ca 1,5 µg/l DMS
  1. Ikke tilstrækkelig rensning
  2. Issue med dannelse af andre stoffer
- Kigger også på andre afværgeteknikker.
- Parallelt: Volumenpumpning i 3 faner for at kvalificere DMS fluxen

DMS koncentration på forskellige pesticidundersøgelser

I alt 160 pesticidundersøgelser:

60 V2 undersøgelser

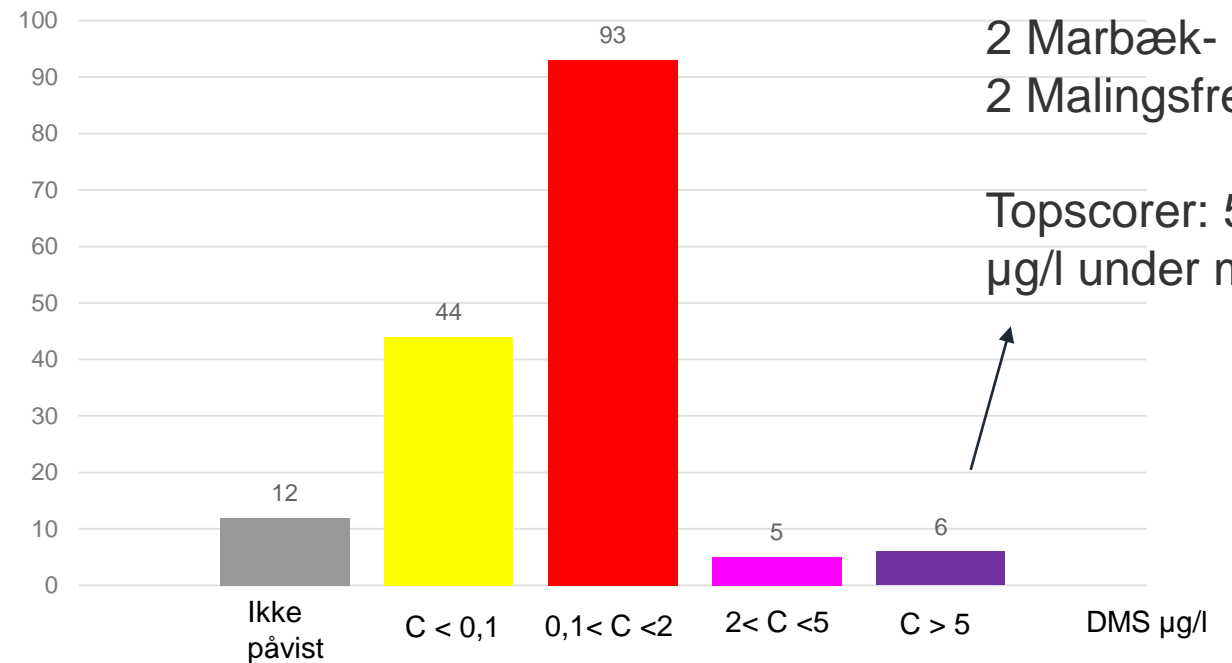
50 vandbehandlingsanlæg

Stikprøver på forskellige brancher

Videregående undersøgelser

Overfladevand

Antal lokaliteter

Herunder:
2 Marbæk- sager
2 Malingsfremst

Topscorer: 50
µg/l under mark

Konturer af indsatsen overfor DMS i Region H

- Få betydelige punktkilder med DMS; store grundvandsressourcer diffust forurenede
- Marbæk er i "særklasse" påvirket af DMS.
- Forventer at starte i områder
  - indenfor Jordplan 85/10
  - landbrugsområder, hvor vandforsyninger er påvirket af pesticider, herunder DMS og en vurdering af, at der kan være punktkilder
  - fokus på maling, farve og lak industrier.
- Anden tilgang end tilgangen overfor de klorerede:
Med pesticiderne starter vi, hvor "skaden" er sket.